

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут сучасного мистецтва
Кафедра режисури та акторської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

проф. Гелячий Ю. В.

09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музика в театральньо-видовищних дійствах

галузь знань	для здобувачів вищої освіти
спеціальність	02 Культура і мистецтво
освітній рівень	026 Сценічне мистецтво
освітня програма	перший (бакалаврський)
вид дисципліни	Режисура вбіркова Форма навчання денна Навчальний рік 2021-2022 Кількість кредитів ECTS 3 Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Викладач	Форма підсумкового контролю диференційований залік доктор мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та акторської майстерності, викладач вищої кваліфікаційної категорії Ян І. М.

Пролонговано: на 20 __/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

на 20 __/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

на 20 __/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

на 20 __/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2021

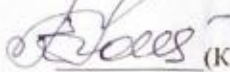
Розробник:

Ян І. М. доктор мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та акторської майстерності, викладач вищої кваліфікаційної категорії

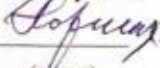
ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва

_____ (Кулиняк М. А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Зав. кафедри режисури та акторської майстерності

_____ (Хоролець Л. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

01 вересня 2021 р.

Протокол № 1 від « 02 » 09 2021 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від « 07 » 09 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії

_____ (підпис)

(Телячий Ю.В.)

(прізвище та ініціали)

« 07 » 09 2021 року

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки): Навчальна дисципліна «Музика в театральних видовищних діях» належить до переліку вибіркових. Програма дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми «Режисура» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі 02 «Культура і мистецтво», напрямку 026 «Сценічне мистецтво».

Міждисциплінарні зв'язки: «Історія театру», «Основи теорії драми», «Основи акторсько-режисерської діяльності», «Сучасне театральне мистецтво», «Сценарна майстерність театралізованих видовищ», «Музичні жанри у сценічному мистецтві».

2. Мета дисципліни полягає у набутті здобувачами вищої освіти фахово-орієнтованих знань зі специфіки функціонування музики як компонента театральних видовищних дій.

3. Завдання:

- формування системи знань зі специфіки театральних видовищних музики;
- опанування навичок аналізу музично-сценічних жанрів;
- ознайомлення зі специфікою роботи режисера над складанням музичної партитури вистави;
- доповнення відомостей про визначних представників музично-театральної культури різних історичних періодів;
- опанування основних методів аналізу музичного компонента сценічних творів.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знання історії українського театру, основ теорії драми, сценічної майстерності, в тому числі теоретичних аспектів жанрово-стильового розвитку мистецтва.

2. Вміння аналізувати творчий доробок драматургів, композиторів українського та зарубіжного театру.

3. Володіти навичками аналізу жанрово-стильових трансформацій сценічного матеріалу для ефективного застосування їх у майбутній фаховій діяльності.

5. Результати дослідження за дисципліною: (дотримуючись загальних компетенцій із ОП)

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
<i>Код</i>	<i>Результат навчання</i>			
ЗК 2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %

ЗК 7	Здатність працювати в команді.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %
ЗК 8.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %
ФК2.	Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %
ФК4.	Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i>	усне та письмове опитування, залік	10 %

	образного) рівнів сценічного твору.	інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.		
ФК6.	Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	20 %
ФК14.	Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.	усне та письмове опитування, залік	10 %
ФК15.	Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.	<i>Форми:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного	усне та письмове опитування, залік	10 %

		навчання.		
--	--	-----------	--	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації):

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	ЗК2	ЗК 3	ЗК7	ЗК8	ФК2	ФК4	ФК6	ФК14	ФК15
ПРН 2 Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 8 Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 9 Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 13 Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого	+	+		+	+	+	+	+	+

мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних осо- бистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.									
ПРН 15 Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько- художнього процесу.	+	+		+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання здобувачів:

– семестрове оцінювання:

Змістовий розділ I.

1. Самостійна робота – 20 балів /10 балів.
2. Оцінювання роботи під час практичних занять – 40 балів/30 балів.
3. Залік з теми ЗР 1– 40/20 балів.

Змістовий розділ II.

1. Самостійна робота – 20 балів / 10 балів.
2. Оцінювання роботи під час практичних занять – 40 балів / 30 балів.

3. Залік з теми ЗР2 – 40/20 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Загальну кількість балів здобувача формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістового розділу: бали отримані за виконання самостійної роботи, бали отримані за роботу на практичних заняттях, а також бали отримані за підсумкову роботу (диференційований залік). Зміст курсу поділений на два змістовні розділи. Кожний змістовий розділ включає в себе лекції, практичні заняття, самостійну роботу, завершується контролем рівня якості програмного матеріалу курсу.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид завдань	ЗР1		ЗР2	
	Макс.	Мін.	Макс.	Мін.
Самостійні	20	10	20	10
Практичні	40	30	40	30
Залік	40	20	40	20
Підсумкові семестрові	100	60	100	60

Умовою допуску до підсумкової роботи (диференційованого заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт та виконання самостійних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

	Семестрова кількість балів	Підсумкова робота/залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	40	20	60
<i>Максимум</i>	60	40	100

У випадку відсутності здобувача з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р. Залік виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (90) має право, отримати підсумкову оцінку за диференційований залік за результатами контролю. Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру менше 90 балів

обов'язково складають залік. Присутність всіх здобувачів вищої освіти на диференційованому заліку є обов'язковою.

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

	Назва тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			лек.	практ.	сам.р.
Змістовий розділ I: Теоретичні аспекти розвитку театральньо-видовищних дійств					
1.	Вступ. Театр як синкретичний вид мистецтва. Історико-культурні аспекти становлення театральньо-видовищної культури.	11	2	2	7
2.	Музика у театральньо-видовищних дійствах античності та середньовіччя.	11	2	2	7
3.	Музика у театральньо-видовищних дійствах XVIII–початку XX ст.	11	2	2	7
4.	Розвиток режисерського театру та театральньо-видовищна музика XX ст.	11	2	2	7
Змістовий розділ II: Музика як драматургічний компонент театральньо-видовищних дійств					
5.	Функціональна значимість музики у театральньо-видовищному дійстві	11	2	2	7
6.	Музично-звуковий образ вистави, його елементи	11	2	2	7
7.	Основні принципи роботи режисера над музичною партитурою вистави	12	2	2	8
8.	Теоретико-методологічні засади аналізу музичного компонента театральньо-видовищного дійства	12	2	2	8
Форма контролю:		диференційований залік			
Усього:		90	16	16	58

Загальний обсяг 90 год., в тому числі: лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

9. Рекомендовані джерела:

Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни:

1. Ян І. М. Музично-театральна культура України 20-рр. XX ст. Культура і мистецтво у сучасному світі : зб. наук. пр. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ. 2013. Вип. 14. С. 209–214.

2. Ян І. М. Жанрово-стильові особливості української театральної драматургії: кінець ХІХ – початок ХХ ст. Культура і сучасність. 2016. № 2. С. 77–82.

3. Ян І. М. Специфіка театраль-но-глядацької взаємодії в українському музично-драматичному театрі (остання третина ХІХ – початок ХХ століття). Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2018. Вип. 40. С. 253–260.

4. Ян І. М. Репертуар українського музично-драматичного театру як чинник збереження культурних традицій української нації. Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків. держ. акад. культури. Харків. 2018. Вип. 61. С. 342–351.

5. Yan I. M. Tradition and innovation in Ukrainian music and drama theatre in the late XIX – early XX century. European Journal of Arts. Vienna, Austria. 2017. Вип. 1. С. 55–59.

Основні:

1. Арановский М. Музыкальный текст. Структура и свойства. М.: Композитор, 1998. 342 с.
2. Вериківська І. Художник і сцена. Київ : Наукова думка, 1971. 106 с.
3. Данько Л. Мюзикл как особая форма музыкально-драматического спектакля. Л. : ЛГИК, 1977. 26 с.
4. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: НАКККіМ, 2012. 140 с.
5. Курьшева Т. Театральность и музыка. М.: Сов. композитор, 1984. 200 с.
6. Крипчук М. В. Тональний образ масового театралізованого видовища в контексті створення загальносценічного художнього образу. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2018. № 1. С. 187–191.
7. Станішевський Ю.О. Режисура в сучасному українському музичному театрі: монографія. Київ: Наукова думка, 1982. 278с.
8. Шароев И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений. М.: Просвещение, 1986. 463 с.

Додаткові:

1. Брехт Б. Про мистецтво театру. К. : Мистецтво, 1977. 364 с.
2. Каган М. Музыка в мире искусств. СПб. : “Ut”, 1996. 232 с.
3. Лотман Ю. М. Семиотика сцены // Статьи по семиотике культуры и искусства. СПб., 2002. С. 401–434.
4. Таршис Н. Музыка спектакля. Л. : Искусство, 1978. 128 с.
5. Терещенко М. С. Режисер і театр. К. : Мистецтво, 1971. 158 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.nakkkim.edu.ua> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури мистецтв.

2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
3. <https://nlu.org.ua/> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.